

Hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt) aan minister van Buitenlandse Zaken (Beyen) en minister zonder portefeuille (Luns), 23 jan. 1953

Mede bestemd voor Staf, Moorman en Kranenburg.

Tijdens mijn eerste bezoek aan Premier Wilopo, waarbij Vice-Premier Prawoto tegenwoordig was, had ik gelegenheid een gesprek conform Uw 266 te voeren en verzocht zo spoedig mogelijk te mogen vernemen welke gedragslijn de Indonesische Regering ten opzichte van de Nederlandse Militaire Missie denkt te volgen en vroeg met nadruk de verzekering, dat eventuele mededelingen over voortzetten of beëindigen van NMM uitsluitend zou geschieden in gemeenschappelijke gelijktijdige bekendmaking. Ik gaf daarbij te kennen, dat het Aneta-bericht vermeld in Uw 279, zogenaamd afkomstig uit Regeringskringen, terzake van te verwachten beëindiging NMM uiteraard een onplezierige indruk had gemaakt in Nederland.

Wilopo antwoordde, dat het Kabinet de kwestie nu ging bestuderen en dat er niets beslist was, dat overigens het uitstel van drie maanden betrekking had op besprekingen met de Nederlandse Regering, daarbij dus te kennen gevende dat geen eenzijdige opzegging verwachtbaar is. Hij deelde voorts mede juist tevoren bezoek te hebben gehad van Generaal Pereira, die hen omtrent de technische zijde had ingelicht. Ten aanzien van het Aneta-bericht uit zogenaamde 'Regeringskringen' gaf Wilopo voor dat het hem niet bekend was, welke die Regeringskringen konden zijn, waaraan Prawoto toevoegde, dat men de couranten niet steeds moet geloven.

Mij was inmiddels bericht, dat het Prawoto zelf is geweest, die de gewraakte mededeling deed, echter enige dagen vóór de mededeling van Mononutu aan Aneta over op te stellen working paper. De koppeling van beide berichten, waardoor officieus karakter is versterkt is dus incidenteel door Aneta geschied.

Inmiddels gaf het antwoord van Wilopo ten principale mij geen aanleiding melding te maken van de bereidheid van de Nederlandse Regering om desgewenst faciliteiten te blijven verlenen voor opleiding en nascholing in Nederland en evenmin vond ik aanleiding om de slotzin van Uw 266 over te brengen.

Later in de ochtend bracht Generaal Pereira mij op de hoogte van zijn opwachting bij Wilopo als waarnemend Defensie Minister. Wilopo had zich doen voorlichten over de mogelijkheid van inkrimping der Missie, speciaal Landmacht, waarbij de Generaal te kennen had gegeven, dat zulks afhankelijk was van het doel dat men zich stelde. Hij had aangeraden, dat thans een studiecmissie zou worden ingesteld om de doelstellingen precies vast te stellen, waarna de Missie daarnaar kan worden aangepast en eventueel ingekrompen. Over wijziging van de status van de Missie zelf had de Minister niet gesproken, doch het mag bekend worden verondersteld bij de Indonesische autoriteiten dat de Generaal de gedachte verwerpt van vervanging der Missie door niet-geëncadreerde losse officieren.